

Apel la acțiune

sănătatea sexuală și reproductivă și drepturile femeilor, ale fetelor și ale populațiilor marginalizate afectate de conflictul din Ucraina

În calitate de organizații locale și globale pentru drepturile femeilor, drepturile omului și sănătatea și drepturile sexuale și reproductive care își desfășoară activitatea în Ungaria, Moldova, Polonia, România, Slovacia și Ucraina, facem apel la factorii de decizie din Europa și la comunitatea internațională mai largă să întreprindă acțiuni rapide, eficiente și coordonate pentru a proteja drepturile omului și pentru a răspunde nevoilor de sănătate sexuală și reproductivă ale femeilor și fetelor și ale populațiilor marginalizate afectate de conflictul din Ucraina.

Invazia Ucrainei de către Federația Rusă are consecințe devastatoare pentru poporul ucrainean. Condamnăm atrocitățile, încălcările drepturilor omului și atacurile asupra civililor și infrastructurii civile care sunt comise de Federația Rusă și ne exprimăm solidaritatea cu poporul Ucrainei.

Invazia are un impact grav asupra femeilor, fetelor și populațiilor marginalizate din Ucraina și pune în pericol sănătatea și drepturile lor sexuale și reproductive (SRHR).¹ Atacurile militare care vatămă civilii și distrug infrastructura civilă, inclusiv maternități și alte unități de îngrijiri medicale, au ucis și au rănit grav femeile și copiii din Ucraina, inclusiv femei însărcinate și nou-născuți². Riscul de mortalitate și morbiditate maternă și infantilă va crește rapid în lunile următoare³. Sistemul de sănătate se prăbușește, iar accesul la serviciile de sănătate esențiale, inclusiv la îngrijirea sănătății sexuale și reproductive, este redus drastic în acele părți ale Ucrainei

care sunt atacate sever și este grav periclitat în alte părți ale țării⁴. Războiul crește rapid riscul de violență bazată pe gen în Ucraina, inclusiv violența sexuală și exacerbează riscurile de exploatare, inclusiv exploatare sexuală și trafic de persoane⁵.

În prezent, există peste 1,8 milioane de persoane strămutate la nivel intern (IDP) și peste 2,8 milioane de refugiați, dintre care majoritatea sunt femei și copii, care își părăsesc casele și țara⁶. Aceștia se confruntă cu riscuri crescute de violență bazată pe gen, inclusiv violență sexuală, iar sănătatea și drepturile lor sexuale și reproductive sunt amenințate.

În Ungaria, Polonia, România și Slovacia, o serie de restricții legale și politice preexistente privind SRHR și bariere legate de costuri împiedică grav accesul la îngrijiri urgente și esențiale de sănătate sexuală și reproductivă pentru cei care fug din Ucraina⁷. În mod deosebit, aceste bariere subminează accesul

la contracepția de urgență și la alte metode contraceptive, îngrijiri în caz de avort, inclusiv avortul medical, îngrijirea prenatală, profilaxia post-expunerii și tratamentul infecțiilor cu transmitere sexuală. Drept urmare, pachetul minim de servicii inițiale pentru sănătatea sexuală și reproductivă în situații de criză (MISP pentru SRH)⁸ nu este furnizat pe deplin în multe locuri din Ungaria, Polonia, România și Slovacia. Pentru anumite grupuri de refugiați, inclusiv femeile române, femeile africane și femeile de origine africană, riscul de încălcare a drepturilor și sănătății sexuale și reproductive este exacerbat de rasism și de alte

forme de discriminare. În Ungaria, Polonia, România și Slovacia, organizațiile locale SRHR, pentru egalitatea de gen și drepturile femeilor și apărătorii drepturilor omului sunt chemați să ofere sprijin de primă linie femeilor și fetelor care au nevoie de îngrijire sexuală și reproductivă. Multe dintre aceste organizații operează în climate pline de provocări și au resurse financiare și umane foarte limitate.

Sprijinul financiar solid, bunăvoința politică și îndrumarea politicilor sunt acum cruciale ca răspuns la aceste preocupări.

Cerem Uniunii Europene, guvernelor donatoare și comunității internaționale în general:

- › Să se asigure că toate planurile de răspuns umanitar, finanțarea și asistența respectă drepturile omului și acordă prioritate SRHR pentru toate femeile și fetele și populațiile marginalizate din Ucraina și din țările de tranzit și care găzduiesc refugiați, inclusiv în Uniunea Europeană.
- › Să se asigure că pachetele și convoaiele umanitare către Ucraina și către țările de tranzit și care găzduiesc refugiați includ un număr adecvat de truse de sănătate reproductivă, inclusiv o gamă completă de produse esențiale și de sănătate sexuală și reproductivă și medicamente. Trusele ar trebui să includă contracepție de urgență, produse și medicamente contraceptive, produse de igienă pentru menstruație, produse care să ajute lactația, lapte praf și îngrijiri postpartum, profilaxia post-expunerii și mifepristonă și misoprostol pentru avortul medical. De asemenea, este esențial să se furnizeze rezerve adecvate de tratament antiretroviral pentru persoanele care trăiesc cu HIV și tratament hormonal pentru persoanele trans și să se asigure sprijin clinic, psiho-social și de altă natură pentru supraviețuitorii violenței sexuale pe scară largă.
- › Să ofere sprijin politic urgent, îndrumare și asistență tehnică guvernelor Ungariei, Poloniei, României și Slovaciei pentru a facilita înlăturarea barierelor legale și politice care împiedică furnizarea de îngrijiri esențiale de sănătate sexuală și reproductivă.
- › Să faciliteze imediat accesul transfrontalier la îngrijirea sănătății sexuale și reproductive, acolo unde este necesar, pentru a depăși barierele legale naționale și restricțiile severe în țările de tranzit și gazdă. În special, să ia măsuri rapide și

eficiente pentru a facilita și sprijini accesul urgent la avortul medical precoce, prin susținerea furnizării de servicii transfrontaliere și telemedicale pentru populațiile care au nevoie.

- › Să ofere sprijin politic și financiar rapid și direct pentru egalitatea de gen, SRHR și pentru organizațiile pentru drepturile femeilor și apărătorii drepturilor femeilor (WHRD), care oferă sprijin de primă linie refugiaților aflați în tranzit și în țările gazdă și populațiilor din Ucraina, inclusiv IDP. Să se asigure că asistența financiară ajunge la organizațiile locale care oferă consiliere juridică și asistență medicală femeilor și fetelor și populațiilor marginalizate. Să verifice că nu este acordată asistență financiară organizațiilor și actorilor anti-SRHR și anti-egalitate din Ungaria, Moldova, Polonia, România, Slovacia sau Ucraina.
- › Să se asigure că toate investigațiile privind crimele de război, crimele împotriva umanității și alte încălcări ale dreptului internațional umanitar și ale dreptului penal internațional, inclusiv ancheta desfășurată de procurorul Curții Penale Internaționale și de comisia internațională independentă de anchetă instituită de Consiliul pentru Drepturile Omului⁹ cuprind și abordează dimensiunile de gen și intersecționale ale acestor crime

Cerem Guvernelor Ungariei, Moldovei, Poloniei, României și Slovaciei:

- › Să se asigure că îngrijirea sănătății sexuale și reproductive de calitate și instalații adecvate de apă, canalizare și igienă (WASH) sunt puse la dispoziția tuturor celor care fug din Ucraina fără discriminare. În acest scop, să acorde asistență financiară de urgență acelor organizații pentru egalitatea de gen, SRHR și drepturile femeilor care oferă protecție, sprijin și consiliere juridică în primă linie celor care fug din Ucraina și să se asigure că această asistență include acoperirea costurilor produselor de igienă menstruală, ale contracepției de urgență și ale altor metode contraceptive și costurile de îngrijire în caz de avort.
- › Să emită îndrumări ale politicilor care să clarifice faptul că îngrijirea sănătății sexuale și reproductive, inclusiv contracepția de urgență, contracepția și îngrijirile în caz de avort și toate formele de îngrijire a sănătății materne, inclusiv îngrijirea prenatală, reprezintă o asistență medicală esențială care ar trebui să fie oferită gratuit și că furnizorii de asistență medicală vor fi rambursați integral, conform reglementărilor existente, pentru acordarea acestei îngrijiri tuturor celor care fug din Ucraina.
- › Să se asigure că această contracepție de urgență poate fi furnizată fără rețetă și gratuit, fără întârziere, tuturor celor care fug din Ucraina, inclusiv prin alinierea politicilor naționale privind contracepția de urgență la cele mai bune practici internaționale și regionale și la liniile directoare UE.

- › Să se asigure că avortul medical în perioada inițială a sarcinii este legal și accesibil tuturor celor care fug din Ucraina, inclusiv prin eliminarea barierelor din calea îngrijirii în caz de avort și prin alinierea politicilor naționale privind avortul la liniile directoare ale OMS.
- › Să ia măsuri eficiente pentru a preveni violența bazată pe gen, inclusiv violența sexuală, și traficul de persoane în scopul exploatării sexuale, în special în jurul granițelor și al altor puncte principale de tranzit. Să asigure accesul liber la tratament medical complex și la sprijin psiho-social și de altă natură pentru toți cei care fug din Ucraina care au supraviețuit violenței sexuale și de gen și să întreprindă investigații eficiente, care respectă drepturile omului, în toate incidentele și amenințările de violență bazate pe gen din jurisdicția lor. Aceasta ar trebui să includă investigarea eficientă a tuturor amenințărilor cu violența și discursurile instigatoare la ură împotriva WHRD, a lucrătorilor din domeniul sănătății care furnizează îngrijiri de sănătate sexuală și reproductivă și a populațiilor refugiate.

Organizacji semnatare:

Berliński Kongres Kobiet, Poland
Centrum Praw Kobiet, Poland
DziewuCHy Szwajcaria, Poland
Dziewuchy Berlin, Poland
Dziewuchy Szczecin, Poland
Democracy is OK, Poland
Droga Kobiet, Poland
Era Kobiet Koszalin, Poland
Era Dialogu Koszalin, Poland
Elles Sans Frontières Bruksela, Poland
Femini Berlin Polska
Fundacja Cicha Tęcza, Poland
Fundacja im. Izabeli Jarugi – Nowackiej, Poland
Fundacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny (Federa), Poland
Fundacja na rzecz Równości i Emancypacji STER, Poland
Fundacja Feminoteka, Poland
Fundacja Trans-Fuzja, Poland
Grupa Ponton, Poland
Inicjatywa Kobiety Piaseczno, Poland
Instytut Spraw Społecznych, Poland
International Council of Polish Women+, Poland
Kobiocy Słupsk, Poland
Lambda Warszawa, Poland
Łódzkie Dziewuchy Dziewuchom, Poland
Manifa Bydgoska, Poland
Manifest Wolnej Polki, Poland
NIC O NAS BEZ NAS. Ruch kobiecy Gliwice, Pyskowice, Poland
Ogólnopolski Strajk Kobiet, Poland

Pro femina, Poland
Prowincja Równości, Poland
Regionalny Kongres Kobiet w Szczecinie, Poland
Różowa Skrzyneczka, Poland
Stowarzyszenie Dolnośląski Kongres Kobiet, Poland
Stowarzyszenie Klucz, Poland
Stowarzyszenie Kobieta na PLUS!, Poland
Stowarzyszenie Kongres Kobiet, Poland
Stowarzyszenie Stan Równości, Poland
Stowarzyszenie Wszechnicy Oświeceniowo – Racjonalistycznej, Poland
Trójmiejska Akcja Kobieta, Poland
ACCEPT Association, Romania
Asociatia E-Romnja, Romania
Asociatia FRONT, Romania
Asociația Identity.Education, Romania
Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen - A.L.E.G., Romania
Asociatia Plural, Romania
Asociația SENS POZITIV, Romania
Asociatia SEXUL vs BARZA, Romania
Centrul Euroregional pentru Inițiative Publice (ECPI), Romania
Centrul de Actiune pentru Egalitate și Drepturile Omului (ACTEDO), Romania
Centrul FILIA, Romania
Centrul Parteneriat pentru Egalitate, Romania
League for the Defence of Human Rights (LADO), Romania
Mame pentru Mame, Romania
Societatea de Analize Feministe AnA, Romania
Societatea de Educatie Contraceptiva si Sexuala (SECS), Romania
Tineri pentru Tineri, Romania
ALEJ poradenské centrum, Slovakia
Amnesty International Slovensko, Slovakia

Centrum pre filantropiu, Slovakia
ETHOS, Slovakia
Feministická organizácia ASPEKT, Slovakia
Inštitút ľudských práv, o.z., Slovakia
Liga za ľudské práva, o.z., Slovakia
Možnosť voľby, Slovakia
MyMamy, o.z., Slovakia
Nebudeme ticho!, Slovakia
Nadácia Ekopolis, Slovakia
Nadácia otvorenej spoločnosti Bratislava, Slovakia
Občan, demokracia a zodpovednosť, Slovakia
OLYMP, o.z., Slovakia
OZ Bez sexizmu, Slovakia
OZ HANA, Slovakia
o.z. ŽENA V TIESNI, Slovakia
Poradňa pre občianske a ľudské práva, Slovakia
Projekt Neon, Slovakia
Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Slovakia
Spoločnosť pre plánované rodičovstvo, Slovakia
Ženská loby Slovenska, Slovakia
Center for Civil Liberties, Ukraine
Center “Women’s Perspectives”, Ukraine
Vinnytsia NGO “Informational and educational center “VIS””, Ukraine
EMMA Association, Hungary
Hungarian Civil Liberties Union, Hungary
NANE Association, Hungary
PATENT Association (Association of People Opposing Patriarchy), Hungary
Reproductive Health Training Center, Moldova
Amnesty International
ASTRA Network

Center for Reproductive Rights
European Consortium for Emergency Contraception
Fòs Feminista
International Federation for Human Rights (FIDH)
International Planned Parenthood Federation (IPPF)
Ipas
Médecins du Monde International
Women's Link Worldwide

-
- ¹ [In Focus: War in Ukraine is a crisis for women and girls, UN Women, 10 martie 2022; Conferință de presă UNFPA, 10 martie 2022.](#)
- ² [Declarația OMS, UNFPA și UNICEF, Opreți atacurile asupra asistenței medicale în Ucraina, 13 martie 2022.](#)
- ³ [Ucraina: Conflictul agravează vulnerabilitățile femeilor și fetelor, pe măsură ce nevoile umanitare cresc | Fondul pentru Populațiile Națiunilor Unite \(unfpa.org\); Criza din Ucraina crește riscul de trafic de persoane, exploatare și decese materne, avertizează CARE - Ucraina | ReliefWeb.](#)
- ⁴ [Conferință de presă UNFPA, 10 martie 2022.](#)
- ⁵ Ibid.
- ⁶ [Situația Ucrainei Situația refugiaților din Ucraina \(unhcr.org\)](#)
- ⁷ [A se vedea, de ex., Atlasul European al Contracepției, European Parliamentary Forum, 2022; Legile în Europa privind avortul, Center for Reproductive Rights, 2020; Atlasul European al Avortului, European Parliamentary Forum, 2021; Legile de pe glob privind avortul - Center for Reproductive Rights; Sarcini periculoase: Îngrijiri medicale pentru femei migrante neinformate în UE \(2020\), Center for Reproductive Rights.](#)
- ⁸ MISP pentru SRH acoperă minimul de nevoi din domeniul sănătății sexuale și reproductive în scopul salvării vieții persoanelor, pe care răspunsul umanitar trebuie să le aibă în vedere la debutul unei situații de urgență. [Resurse incluse în Pachetul Minim de Servicii Inițiale \(MISP\), Grupul de lucru inter-agenții pentru sănătatea reproductivă în situații de criză \(iawg.net\).](#)
- ⁹ [Rezoluția Consiliului pentru Drepturile Omului A/HRC/RES/49/1 privind „Situația drepturilor omului în Ucraina ca urmare a agresiunii ruse”, 4 martie 2022.](#)